

A Stúdiobalett bemutatója

Intim szférák

Három koreográfiát mutat be a Stúdiobalett március 3-án, a Kisszínházban tartandó előadásán: két vadonatúj, s egy régebbi darabot. Ez utóbbi Juronics Tamás „hosszú című” műve, az *Egy alig használt szárítókötél visszaemlékezései*. A hat tételes koreográfia kifejezetten az alkotói kísérletek fórumaként létrehozott műhely, a Stúdiobalett számára készült, Juronics első munkái közé tartozik – ám ez „nem látszik meg rajta”. Nagy siker volt, az elmúlt szezonban is többször másorra került, nemcsak Szegeden. Péntek Kata, az öt esztendőes együttes egyik sztárja, Zarnóczai Gizella, a tavaly az „Év táncosa” díjat elnyert művész, a kitűnő Pataki András és Kalmár Attila, valamint maga a koreográfus, Juronics Tamás táncolják.

A „Szárítókötél” lesz a keddi előadás középső darabja, az estet a vendégművész, Bozsik Yvette *Kis női szalon* című, a szegedi együttes számára koreografált műve nyitja. Alcíme: *Hommage a Genet*. A performance műfajában különleges szólóesteket produkáló, világjáró művész a bűnözőből lett francia drámaíró, Jean Genet első darabját, A cselédek címűt választotta táncszínházi feldolgozásra. Bodor Johanna, Fekete Hedvig, Kovács Anita, Péntek Kata és Zarnóczai Gizella táncol a „Szalon”-ban.

Az estet záró egyfelvonásos, a legújabb Juronics-balett a *Sors-concerto* címet kapta. Mozart és Vivaldi zenékre komponálta, Péntek Kata, Zarnóczai, Pataki és Sárközi Attila táncolja, valamint Juronics, aki egyelőre csak annyit árult el friss darabjáról: „barokk örület”.

A keddi kisszínházi bemutató mindenestre valóságos táncművészeti csemegének ígérkezik, ha tetszik, unikumnak; ebben a pillanatban ugyanis nincs Magyarországon még egy táncegyüttes, amely saját műhelyében képes lenne „előállítani” ilyen szuverén, markánsan egyéni és egyedi, ugyanakkor az európai modern táncszínház élvonalával haladó estet. Tessék megtekinteni!

S. E.

Katolikus népfőiskolák

Szeged környékén

A remények közben valóra váltak. Pár hónap múlva országos KALOT és KALÁSZ találkozó szerveztek Szegeden a rókus templomban, mely alkalmon Gyulay Endre mondott misét, majd P. Bálint József jezsuita atya tartott emlékszedet. Ugyanakkor a Bartók Béla Művelődési Központban országos kiállítást nyitott meg dr. Gergely Jenő történész. A Szent József templom plébániáján kéthetente ültek össze a hajdani legények, majd 1989 pünkösdjén ismét országos találkozóra került sor. Most már a dóm előtti téren, mely alkalmon már sokkal többen voltak, mint egy évvel korábban: zászlók alatt jöttek az ország mindazon tájairól, ahol megszerveződtek a KALOT népfőiskolai szervezetek, illetve az Új Kalász-ok, amelyek a volt, és a mostani katolikus lányokat fogják össze.

Innen már egyenes út vezetett a szegediek számára is ahhoz, hogy kimozduljanak a városból. Bordányban kezdődött a misszióknak is fölfogható szegedi küldetés. Az előadások a KALOT négyes jelmondatát ölelték át: Krisztusibb embert, Életerős népet, Önérzetes magyart, Műveltebb falut.

Budapestről érkezett előadók – dr. Piros Zoltán, dr. Miklósi László és dr. Szabó László – mellett számos szegedi tudós is előadást vállalt, pedig az időkben még az útiköltséget sem tudtuk fizetni számukra.

Bordány után Tápé, Röske, Mórahalom és Zákányzsek következtek. Előadásainkat egy-egy alkalommal 30–80 ember hallgatta. Főként a mezőgazdaság átalakulása, a piacszerzés, a zöldség- és gyümölcskertészet megújulása, illetve a mérge nélküli permetezés, és a biogazdaságok

Négy évvel ezelőtt a jezsuita templom plébániáján jött össze – negyvenöt év után ismét – néhány egykori KALOT-legény, akik elhatározták, hogy ott folytatják a népfőiskolát, ahol fél évszázaddal ezelőtt be kellett fejezniük. Fehér Mihály, Kanalas István, dr. Kovács Andor, dr. Deák Sándor, illetve a Szeged környéki falvakon még élő, volt „kalotisták” gyermeteg szeretettel ölelkeztek, s reménykedtek.

fellendítése érdekelte a Szeged környéki, új utakat és lehetőségeket kereső gazdaembereket. Ugyanakkor előadásokon találkozhattak orvosokkal, közöttük dr. Szabó Mátyás, dr. Nikolényi Istvánné és dr. Benkő Katalin főorvosokkal, majd pedig Rantalné Szabó Márta egészségnevelővel, akik a legelterjedtebb népbetegségek megelőzéséről tartottak előadásokat. Lele József egyetemi tanársegéd Magyarorságtudatunk erősítése, illetve II. Rákóczi Ferenc, népfőiskolánk névadója címmel tartott előadást. Kovács Andor és dr. Varga András mezőgazdasági szakemberek a gazdálkodásban dolgozókat érdeklő témákról beszéltek, Kanalas István szőregi fafaragó művész pedig a népművészet helye mai társadalunkban gondolattal, és műveinek bemutatásával vett részt a munkában. E sorok írója Bálint Sándor és a KALOT címmel idézte fel a kiváló szegedi tudós kapcsolatát a KALOT-tal, illetve a lányokat tömörítő KALÁSZ-szal.

A kihelyezett programokat az adott településeken élő, volt

KALOT-osok és KALÁSZ-lányok szervezték meg, mely szervező munkába a helyhatósági választásokat követően bekapcsolódtak a polgármesteri hivatalok, illetve a helységek egyházközségi tagjai, a plébános urakkal együtt. Az idén már pályázaton nyert támogatásból szerény díjazásban részesíthetjük az előadókat, bár valamennyien elsősorban lelki ügyüknek tekintik ezt a nagyon fontos munkát. Nemrég, hogy Hódmezővásárhelyen is tartottunk tanfolyamot, közénk jött Szemenyei Sarolta, a vásárhelyi népfőiskola és gazdakör szervezője, aki azonnal alapítványt hozott létre a népfőiskola támogatására. A kuratórium tagjai Gárgyán István zákányzseki, Börcsök Antal pusztamérgesi és Dobó Szilveszter domaszéki polgármesterek, illetve Lele József és felesége tanárok lettek. Az idei évet csak jelképesen tudtuk bezárni Zákányzéken, ahol ünnepi programmal és baráti esttel ért véget az előirányzott tanfolyamsorozat. Jelképesen zárult csak, mert a röszkeiek fölkérésére még egyszer kilátogatunk hozzájuk. Mert, mint mondták, egyre nagyobb szükségét érzik munkánk, illetve a tartós együttgondolkodásnak.

Lám, a negyedik esztendő mégiscsak meghozta kitarító munkánk eredményét: nyitottakká váltak a népfőiskolák felé a Szeged környéki falvak, amelyek szívesen veszik segítségünket gazdaságuk átszervezésénél.

Ennek tudatában, magasabbra emelt szakmai mércével készülünk az őszi folytatásra, amikor is újabb településeket vonunk be, országunkat, népünket, családokat segítő munkánkba.

IFI. LELE JÓZSEF

Múzeumba kerül a magángyűjtemény egy része?

Akinek ötszáz babája van

Kedves, felnőtteknek, de különösen gyermekeknek szemet gyönyörködtető látványt nyújtó babakiállítás várja mátol az érdeklődőket a szegedi Móra Ferenc Múzeumban. A főleg népviseletbe öltöztetett, a világ különböző részeiről származó, tájjellegű babák Fodor Albertné, nyugdíjas tanárnő magángyűjteményéből származnak. A tervek szerint három hónapig tartó bemutató apropóján, otthonában beszélgettünk vele gyűjteményéről, illetve a kiállításszervezés előzményeiről és céljairól.

– Miért éppen most gondolt arra, hogy a széles nyilvánosság előtt is láthatóvá tegye gyűjteménye legszebb darabjait?

– Mintegy hét-nyolc esztendővel ezelőtt „Népek babái” címmel az úttörőház már bemutatta több mint száz babámat. Lényegében azóta foglalkozom a gondolattal, hogy a gyűjteményt nem szabad egy lakásban elzárva tartani, hanem azt mások számára is hozzáférhetővé, megtekinthetővé kellene tenni. Mái kedves emlék ugyanis számomra az, hogy láthattam akkor a gyerekek arcán a szinte véget nem érő, csodálkozó örömet. Úgy tartom, ha az ember képes ilyen élményben részesíteni másokat, különösen gyerekeket, akkor azt szinte bűn meg nem tenni. Arról nem is szólva, hogy ezek a tájjellegű babák számtalan információt nyújtanak, ezért egyaránt alkalmasak ismeretbővítésre és ízlésformálásra.

– Hogyan kezdődött babagyűjtési szenvedélye?

– Több, mint harminc évvel ezelőtt jártam először Hollandiában, ott kaptam ajándékba az első babát, nem sokkal később pedig egyik kolléganóm lepott meg Nataska babával. Gyűjtésükre azonban csak akkor gondoltam, amikor Romániában megcsodálhattam népművészeti ruhákba öltöztetett társaikat. A román népviselet szépsége ugyanis már jóval korábban, a szegedi néptáncfesztiválok alkalmával megragadott. Ezeken a programokon néhai férjemmel, aki gyulafehérvári születésű volt, mindig részt vettünk, mivel ő volt az egyik tolmács. Így közelről is láthattam a népművészet ezen remekeit, amelyek kicsinyített másait felfedezve egyértelmű volt számomra: minden nélkülözhető lelt ezek vásárlására kell fordítani. Ettől kezdve pedig szinte hajszoltam a babákat. Így, ha valaki igazi örömet akart okozni nekem, az már csak babával ajándékozott meg. Ezenkívül természetesen erre külföldi útjaink alkalmával is mindig tartalékolunk pénzt. Mindezeknek köszönhetően mára a világ 33 országából származó, több mint ötszáz darabból álló gyűjteményt mondhatok magaménak.

– Van-e közöttük olyan, amelyik igazán közel áll a szívéhez?

– Nehéz lenne választani, hiszen mind-egyiknek külön története van, és emiatt kötődöm hozzájuk. Ha mégis említenem kell valamit, akkor legkedvesebbnek talán a román babákat nevezném. Érdekességeket viszont könnyebb felsorolni. Van tajvani, háromarcú, porcelán fejű baba; új-zélandi indián, a fürtös fejű kicsijével; ausztrál hobo, angol kis testőr, de említhetném még a japán, a kínai, az indiai babákat, vagy a picinyke normann kalózt, amelyet, kézimunka lévén, gyűjteményem egyik legszebb darabjaként tartok számon.

– E csodás gyűjteményből mennyit láthatnak most az érdeklődők?

– A Móra Ferenc Múzeum két termet bocsátott rendelkezésünkre, ahol 220 babát helyezünk el. Felmerült azonban az a gondolat is, hogy a kiállítást követően létrehoznánk Szegeden egy babamúzeumot. Ehhez én száz-százötven babát följárlottam, amelyhez aztán csatlakozhatnának mások. Már Baranyából érkezett is egy baba, és készítői felajánlották nekem, hogy ezt követhetné még – önköltségi áron – akár megvesszük mind a száz különböző népviseletbe öltöztetett darabja is.

– A kiállítás fő célja eszerint a babamúzeum iránti igény felmérése?

– Részben igen, hiszen ennek csak akkor lenne értelme, ha többen segítséget adnának a gyűjtemény bővítéséhez. Ezenkívül persze, a már említettek mellett más is ösztönzött engem e bemutató megszervezésére. A Gyermekvédő Liga Csongrád Megyei Szervezetének vezetőségi tagjaként e kiállítás segítségével szeretném növelni a központunk által, a nehéz körülmények között élő gyerekek támogatására biztosított, csekélyke összeget. Ezért elhelyezünk a teremben egy perselyt, amelybe várjuk a látogatók adományait, valamint részben a meglévő babáim, részben pedig az általunk népviseleti ruhákba felöltöztetettek megvásárlására is mód lesz, és az ebből befolyt összeg szintén gyermekvédő célokat szolgál majd.

N. RÁCZ JUDIT

A Soros Alapítvány

pályázati felhívása

valutatámogatásra,
diákcsoportok 1992. nyári
és őszi utazásaihoz

Pályázhatnak általános és középiskolai, illetve egyetemi diákcsoportok és közösségek 1992-ben jól megszervezett, tanulmányaikhoz szorosan kötődő, ismeretszerző külföldi utak, illetve csereprogramok valutatámogatásának elnyerésére. A támogatás csak csoportoknak szól, egyéni pályázatokat nem fogadunk el. A programok szervezésében az alapítvány nem vesz részt.

A pályázatok elbírálása során előnyben részesülnek azok, akik a kért valuta forintfe-

dezetével rendelkeznek. Forinttámogatásra nem fogadunk el pályázatot.

A pályázatok beküldési határideje az indulási időponttól függően:

május–szeptemberi indulásnál 1992. április 30., október–decemberi indulásnál 1992. szeptember 15.

A pályázathoz szükséges, részletes feltételeket tartalmazó kérdőív postán kérhető a Soros Alapítvány titkárságán:

Budapest Pf. 34. 1525
A borítékra írják rá: „ÚT '92”

Politikus koldus

Az életünket – akár tetszik akár nem – keresztül-kasul átszövi a politika: már az utcai kéregetők is tisztában vannak a legnagyobb horderejű történelemformáló eseményekkel, és munkamódszereikbe rugalmasan beépítik a használható fordulatokat.

Az alacsony, agyondohányzott hangú, sötét haját kreolbarna homlokából szorosan hátrafésülve viselő, meghatározhatatlan korú asszony az utcán lép hozzánk, és azt állítja, hogy Erdélyből jött, s haza szeretne utazni, ehhez kellene egy kis pénz... Bevallom, az első néhány alkalommal engem is megindított az effajta indoklás – igaz, ez még a forradalom után volt. De mikor már a tizenötödik „erdélyi menekülttel” találkoztam, akik ráadásul mind rokonoknak tűntek, már megcsappant az adakozókedvem.

Ez az asszony itt még mindig Erdélyre hivatkozik, pedig ha hallgatná a híreket, akkor most inkább a Vajdaságot említené, az sokkal időszerűbb. Így nem is kap semmit. Tanulság: aki versenyben akar maradni, legyen naprakész, vagy hazudjon ügyesebben. Ez már a kéregetésben is alapkövetelmény.

NYILAS

FELHÍVÁS!

Jelentkezzenek személyesen vagy levélben a balástyai önkormányzatnál működő fórumnál azok a személyek, akik kárpótlási jegyeikkel részt kívánnak venni az Alkotmány, a Móra Ferenc és a Rákóczi Mg. termelőszövetkezeti földárveréseken. Név, lakcím, (terület) aranykoronaérték szükséges. Határidő: 1992. március 5.

ÚJ JÁTÉK-NAGYKERESKEDÉS NYÍLIK!

Szegeden, a Bakay Nándor u. 5. szám alatt, a Triállal szemben, a HAHOTA JÁTÉKBOLTBAN, március 2–7-ig, mindenki nagyker. áron vásárolhat. A kereskedők még ebből az árból 5% engedményt kapnak. Nyitva: 8–16 óráig.

MA NYÍLIK

DIESEL

DISZKÓ
(Bécsi krt. 16.)

Belépődíj nincs!